VİOP Zararında Ceza Davası

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 4. Hukuk Dairesi	20.05.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/231	2026/2631	HMK 165, HMK 353/1-a-6, SPKn 107, SPKn 104, AAÜT 13/4

ÖZET

TSKB payına dayalı VİOP sözleşmelerinde zarar eden yatırımcının işlem bazlı piyasa dolandırıcılığı iddiasıyla açtığı tazminat davası, illiyet yokluğundan reddedilmişti. BAM, davalı hakkındaki ceza davasının HMK 165 uyarınca beklenmesi gerektiğini belirterek kararı kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/viop-manipulasyon-tazminati-ceza-davasi-bekletici-bam-2026-2631/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

4. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2025/231

KARAR NO : 2026/2631

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 9. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 13/11/2024

NUMARASI : 2023/199 Esas - 2024/678 Karar

DAVANIN KONUSU: Sermaye Piyasası Kanunundan Kaynaklanan (Tazminat)

İSTİNAF KARAR TARİHİ: 20/05/2026

Yukarıda yazılı ilk derece mahkemesi kararına karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuş olmakla HMK' nın 353. maddesi gereğince dosya incelendi,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı vekili dava dilekçesinde; SPK tarafından davalının işlem bazlı piyasa dolandırıcılığı yaptığının tespit edildiğini ve bu yönde rapor hazırlandığını, davalının işlediği suç kapsamında piyasada manipülatif işlem yaptığını, bu işlemler karşısında müvekkilinin kendine ait paylar üzerinde alım-satım işlemleri gerçekleştirdiğini ancak davalı tarafça yapılan olağan dışı işlemler sebebiyle müvekkilinin zarara uğradığını, uğranılan zararın toplamda 832.559,93-TL olduğunu belirterek davanın kabulü ile ilk aşamada 1.000,00-TL'nin davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde; Davanın husumet yokluğundan reddinin gerektiğini, davacının zararının oluşmasında davalı müvekkilin kusurunun bulunmadığını, müvekkilin de ilgili dönemde aracı kurumların hatalı işlemleri sebebiyle zarar ettiğini ve tüm kazanımlarını kaybettiğini, davalı müvekkilin birlikte hareket ettiği herhangi bir grubun bulanmamakta olduğunu, davacının işlem yaptığı viop, kendi içerisinde risk barındıran bir piyasası olduğunu, davalı müvekkile yöneltilebilecek bir haksız fiil bulunmamakta olduğunu, davalı müvekkilin uğradığı maddi ve manevi zararların tazmini için hukuksal süreçlerin yürütülmekte olduğunu belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesince; "...Bilirkişi heyeti tarafından düzenlenen 23/06/2024 tarihli bilirkişi raporuna göre; davacının iddia ettiği davalı ve birlikte hareket ettiği kişilerin SerPK md. 107'te tanımlanan suçu ve md. 104'te tanımlanan kabahati işleyerek hukuka aykırı davrandıkları hususunun SPK tarafından yapılan ve rapora bağlanan hususların ceza mahkemesince yapılacak yargılama sonucuna bağlı olduğunu, davacının alış ve satış işlemleri ile davalı ve birlikte hareket ettiği kişilerin işlemleri arasında hukuki nitelikte bir sebep sonuç ilişkisi (illiyet bağı) niteliğinde olmayan basit bir ilişkinin kurulmasının dahi teknik olarak mümkün olmadığını, davacının 58 günde çok sayıda alış ve satış işlemleri gerçekleştirdiğinin anlaşılmakta olduğunu, davalı ve birlikte hareket ettiği kişilere objektif isnad edilecek fiil veya fillerden doğan zarar veya zararların tespitinin yapılamadığını, davacının iddia ettiği zarar miktarının dosyaya Mahkemece celp edilen davacıya ait hesap dökümlerinden tespit ve teyit edilemediğini belirtmişlerdir.

Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davacının, davalı ve birlikte hareket ettiği grubun işlem bazlı piyasa dolandırıcılığı suçunu işlediğini, bu kişilerin piyasa bozucu eylemler sebebiyle zarara uğradığını belirterek, uğradığı zararın davalı tarafından karşılanmasını talep ettiği, davalı ve birlikte hareket ettiği iddia edilen kişilerin SPK raporuna göre işlem yaptığı dönemin 01/07/2022 ve 21/09/2022 dönemi olduğu, davacının ise 03/08/2022 tarihinden 30/09/2022 tarihine kadar TSKB payına dayalı vadeli işlem sözleşmelerini VİOP'ta alıp sattığı, davacı tarafından 58 günde çok sayıda alış ve satış işlemleri gerçekleştirildiği, alınan bilirkişi heyeti raporu ile davacının kendi işlem tarzı ve aldığı pozisyonlar ile davalının işlemleri arasında bir illiyet bağının bulunmadığının tespit

edildiği, yani davacının zararının kendi iradesiyle yaptığı alış ve satışlardan dolayı oluştuğu, davacının alış ve satış işlemleri ile davalı ve birlikte hareket ettiği iddia edilen kişilerin işlemleri arasında illiyet bağının bulunduğunun davacı tarafça ispat edilememesi sebebiyle davacının uğradığı zararı davalıdan isteyemeyeceği kanaatiyle davacının davasının reddine karar verilmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

KARAR : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davanın reddine,

2-Alınması gereken 427,60 TL karar ve ilam harcından peşin alınan 179,90 TL harcın ve 14.201 TL ıslah harcın mahsubu ile artan 13.953,30 TL harcın karar kesinleştiğinde davacıya iadesine,

3-Davacı tarafından yapılan yargılama giderinin kendi üzerinde bırakılmasına,

4-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince belirlenen 128.558,39 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

5-6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu 18/A-13.maddesi ve Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi gereğince Adalet Bakanlığı Bütçesinden Arabulucuya ödenen 3.120 TL ücretin tamamının davacıdan tahsili ile hazineye irat kaydına,..." karar verilmiştir.

Verilen karara karşı davacı vekilince istinaf yasa yoluna başvurulmuştur.

Davacı vekili istinaf dilekçesinde; Davalı ve birlikte hareket ettiği kişilerin işlem bazlı piyasa dolandırıcılığı yahut piyasa bozucu eylem niteliğindeki haksız fiilleri sonucunda TSKB pay ve vadeli işlem sözleşmesi fiyatlarının 6 ve 7 Eylül 2022 tarihlerinde çok yüksek seviyelere ulaşması ile Müvekkilinin TSKB 2022 Eylül vadeli sözleşmede almış olduğu kısa pozisyon dolayısıyla teminat tamamlama çağrısı ile karşı karşıya kalması ve oluşan teminat açığını kapatamadığı için açık pozisyonların önemli bir kısmını kapatmak mecburiyetinde kalması ve dolayısıyla maddi zarara uğradığını, Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporu yanlı, tutarsız, dayanaktan yoksun ve açıkça haksız olduğunu, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 29/09/2022 tarih ve ...sayılı Denetleme Raporu ile tespit edilmiş ve ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulduğunu, hukuka aykırı eylem unsuru resmi mercilerce düzenlenmiş mezkur Denetleme Raporu ile ispat edildiğini, SPK tarafından suç isnadına konu edilen eylemlerle ilgili olarak ceza yargılaması sonucunda verilecek hüküm huzurdaki tazminat davasında belirleyici olmamasını, ilk derece mahkemesi kararında davalı lehine nispi olarak 128.558,39 TL vekalet ücretine hükmedilmesinin hukuka aykırı olması sebebiyle kararın kaldırılmasını talep etmiştir.
DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE :

İnceleme, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun(HMK) 355. maddesi gereğince istinaf dilekçelerinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve kamu düzenine aykırı hususların olup olmadığı gözetilerek yapılmıştır.

Dava; Haksız eylemden kaynaklanan maddi tazminat davasıdır.

6100 sayılı HMK'nın 165. maddesinin 1. fıkrası gereğince, "Bir davada hüküm verilebilmesi, başka bir davaya, idari makamın tespitine yahut dava konusuyla ilgili bir hukuki ilişkinin mevcut olup olmadığına kısmen veya tamamen bağlı ise mahkemece o davanın sonuçlanmasına veya idari makamın kararına kadar bekletilebilir."

Somut olayda; Dava konusu ihtilafla ilgili olarak davalı hakkında İstanbul 3. Asliye Ceza Mahkemesinde 2022/1666 Esas sayılı dosyasında kamu davası açıldığı, davalının söz konusu davada sanık olarak yargılandığı ve verilecek kararın eldeki davanın sonucunu da etkileyeceği, bu durumda ilk derece mahkemesince, İstanbul 3. Asliye Ceza Mahkemesinde 2022/1666 Esas sayılı dosyasının neticesi HMK'nın 165. maddesi gereğince beklenmesi gerekirken, eksik inceleme ile hüküm tesisi isabetsiz olup davacı vekilinin bu hususa ilişkin istinaf istemi yerindedir.

Kabule göre de; Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 13/(4) maddesine göre "Maddi tazminat istemli davaların tamamının reddi durumunda avukatlık ücreti, bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümüne göre hükmolunur." Bu durumda maddi tazminatın tamamen reddedildiği anlaşılmakla mahkemece vekalet ücretiyle ilgili karar isabesiz olup, davacı vekilinin bu yöndeki istinaf sebebi de yerindedir.

Yukarıda açıklanan hususlar gereğince sair yönler incelenmeksizin davacı vekilinin istinaf isteminin kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının 6100 Sayılı HMK'nın 353/1-a/6. maddesi gereğince kaldırılmasına, yukarıdaki eksiklikler gereğince yargılama yapılarak yeniden karar verilmek üzere dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna varılarak aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davacı vekilinin istinaf talebinin yukarıda açıklanan sebeplerle KABULÜ ile, İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2023/199 Esas 2024/678 Karar sayılı, 13/11/2024 günlü kararının 6100 Sayılı HMK'nın 353/1-a/6. maddesi gereğince KALDIRILMASINA,

2-Dosyanın, yukarıda gösterilen biçimde inceleme ve değerlendirme yapılmak üzere mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

3- İstinaf yasa yoluna başvuran tarafından peşin olarak yatırılan istinaf karar ve ilam harcının talep halinde kendisine iadesine,

4- İncelemenin duruşmasız olarak yapılması sebebiyle taraflar yararına vekalet ücreti tayinine yer olmadığına,

5- Taraflarca yatırılan gider avansından harcanmayan kısmın karar kesinleştiğinde iadesine,

6-İstinaf yasa yoluna başvuran tarafından istinaf aşamasında yapılan giderlerin ilk derece mahkemesince verilecek nihai kararda dikkate alınmasına,

7- İstanbul 13. İcra Dairesi'nin ... esas icra takip dosyasına yatırmış olduğu 165.679,09 TL teminatın 2004 Sayılı İİK'nın 36/5. maddesi gereğince yatıran davacı tarafa talebi halinde İADESİNE,

6100 Sayılı HMK'nın 353/1-a/6. ve 362/1/g. maddeleri gereğince dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda ve kesin olmak üzere, oy birliğiyle karar verildi. 20/05/2026